

Ontvangen Literatuur

Samenstelling: Ruud Willemstein

Genoemde artikelen zijn slechts een selectie en vormen niet de complete inhoudsopgave.

Argus, Kwartaaftijdschrift van de Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 26 no 3, 2001:

Boerenwaluw in de knel – Waarom veranderde agrarische bedrijfsvoering leidt tot achteruitgang van 'cultuurvolgende' vogelsoorten.

Kievitseieren rapen – Korte mededeling over een na twee jaar nog steeds niet afgehandelde klacht bij de Europese Unie

Raad van State sanctioneert wanbeleid – Merkwaardige behandeling van een bezwaarschrift tegen het schieten van (beschermde) meeuwen.

Boomblad, jrg 13 no 4, Augustus 2001.

Idem, jrg 13 no 5, oktober 2001.

De Dompheem, Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden, jrg 35 no 3, september 2001.

Dutch Birding, Dutch Birding Association, jrg 23 no 5, 2001:

Calls compared: Hume's Leaf Warbler and Yellow-browed Warbler in autumn and winter in the Netherlands – In dit artikel wordt een vergelijking gemaakt tussen de roep van de humus bladkoning en de roep van de bladkoning in herfst en winter in Nederland.

Arendbuizerd in Flevoland in september 2000 – Van 5 tot 10 september 2000 werd een arendbuizerd waargenomen in Flevoland, nabij de Praamweg. Het betrof de tweede waarneming voor Nederland. De eerste werd in 1905 gevangen en tot aan zijn dood op 23 januari 1909 gehouden in Artis.

Ficedula, Tijdschrift van Twentse VWG, jrg 30 no 3, 2001:

Zeldzame vogels in Twente in de periode 1990-1999

Fitts, VWG Zuid-Kennemerland, jrg 37 no 3, 2001:

De Glerzwaluw, VWG Amsterdam, jrg 39 no 2, september 2001.

IJsselmeerkant, nieuws van de Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer, no 3, augustus 2001.

Idem, no 3, oktober 2001.

De Kieft, Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, jrg 25 no 3, september 2001.

De Krulbek, Vogelwacht Utrecht, jrg 44 no 4, september 2001.

Limosa, orgaan van de Nederlandse ornithologische unie en van de SOVON, jrg 74 no 1, 2001:

Kolonievogels en zeldzame broedvogels 1998 – Tellingen van kolonievogels en zeldzame broedvogels in 1998 in Nederland leverden recordaantallen op van lepelaar, zwartkopmeeuw en kleine mantelmeeuw. Koereiger en struikrietzanger konden worden bijgeschreven op de lijst van Nederlandse broedvogels. Verschillende nieuwkomers, zoals kleine zilvereiger, grote mantelmeeuw en middelste bonte specht, lijken vaste voet aan wal te krijgen. Kwartelkoningen waren talrijker dan ze in decennia zijn geweest terwijl het aantal ooievaars verder groeide. Met strandplevier en kempshaan blijft het tobben. Korhoen en duinpieper zitten met kleine restpopulaties in de gevarenzone en de klapekster lijkt op uitsterven aan te sterven.

Opvetten en ruïen in de zuidwesthoek: Kemphanen *Philomachus pugnax* op voorjaars trek in Friesland – Als broedvogel is de kempshaan in Nederland bijna van het toneel verdwenen, maar als doortrekker is de soort nog veelvuldig te bewonderen. Grote concentraties pleisteren in het voorjaar in de ZW-hoek van Friesland. In dit artikel wordt aannemelijk gemaakt dat er zowel vogels doortrekken uit Scandinavië en NW-Rusland als uit verder oostelijk in Siberië gelegen broedgebieden. Tevens wordt ingegaan op het ruiproces van de sierlijk uitgedoste mannetjes. Het zijn vooral de mannetjes die ons land aandoen; de vrouwtjes lijken

een meer oostelijke trekroute te kiezen. Een intrigerend verschil in trekwegen bij een vogel waarvan de sexen toch al zo verschillend zijn in uiterlijk en gedrag.

Meerkoet, Natuur en Milieufederatie Wierhaven, no 2, 2001:

Idem, no 3, 2001.

Mens en Natuur, IVN Vereniging voor natuur- en milieueducatie, jrg 52 no 3, herfst 2001.

De Mourik, vogelwerkgroep rijk-van-Nijmegen e.o., no 1, 2001.

Natuurbehoud, vereniging natuurmonumenten, jrg 32, november 2001: De kerkuil kan weer spoken: Lang zag het er slecht voor hem uit. De kerkuil werd bedreigd door landbouwgif, onze neiging om de toegang tot torens en schuurbolders te versperren en het toegevoegde autoverkeer. Enkele jaren terug waren er in Nederland nauwelijks exemplaren over, maar dankzij wat hulp gaat het, ondanks de nog altijd gevaarlijke auto, nu weer heel goed.

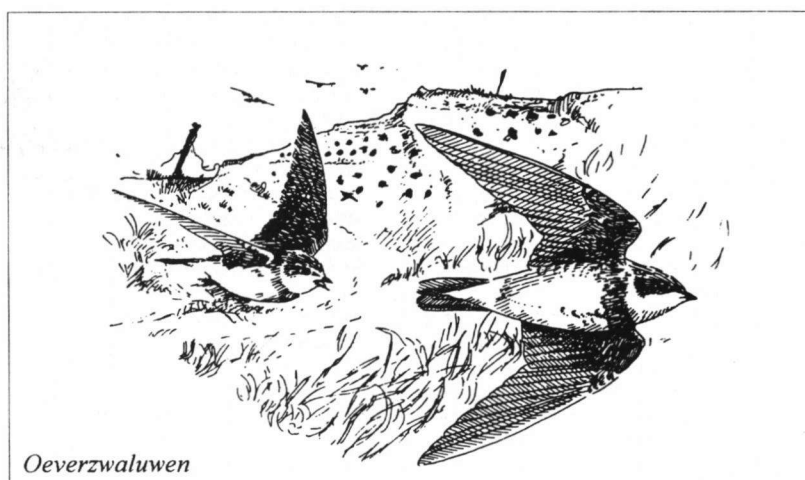
Natuur en Milieu, Stichting Natuur en Milieu, jrg 25 no 9, september 2001.

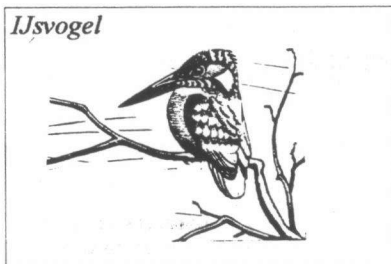
Idem, jrg 25 no 10, september 2001.

Idem, jrg 25 no 11, november 2001.

NatuurNabij, IVN Eemland, jrg 29 no 3, september 2001:

Nieuwsbrief Stichting Vogelasiel "Het Gool", no 14, september 2001.

Noordhollands Landschap, Stichting Het Noordhollands Landschap, no 3, september 2001.

Het wereldwonder van Wieringen: Hartje zomer voltrekt zich op Wieringen dagelijks een wereldwonder. Met tientallen trekken zwarte sterns langs de Wieringer waddenkust om te gaan slapen op het Balgzand. Daar vinden ze nachtrust. Nog wel, zolang er geen Orions worden gestationeerd op vliegveld de Kooy.

Politie Dier en Milieu, Vereniging Politie dieren en milieubescherming, jrg 76 no 3, september 2001:

Kraanvogel broedt weer in Nederland - Voor het eerst in 250 jaar is de kraanvogel terug als broedvogel in Nederland. In het Fochteloërveen, een bijzonder hoogveengebied van Natuurmonumenten op de grens van Friesland en Drente, heeft een paar kraanvogels met succes gebroed. De kraanvogel was de enige vogel op de Rode lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten in Nederland, die niet in ons land broedde. Dit eerste broedgeval geeft aan dat men met het terreinbeheer op de goede weg is. Kraanvogels zijn namelijk kritisch en stellen bijzondere eisen aan hun leefomgeving. Zo willen ze rust en ruimte in een waterrijk gebied met voldoende voedsel in de nabijheid. Dit broedgeval kwam niet als een verrassing, want al enkele jaren hield zich tijdens het broedseizoen een paartje op in het Fochteloërveen.

SOVON Nieuws, jrg 14 no 2, juni 2001: Kwartelkoning beschermd - Het voorkomen van kwartelkoningen is omgeven door geheimzinnigheid. Nog maar recent is bekend geworden dat ze in het korte broedseizoen een nomadisch bestaan leiden en tweemaal broeden. Vijf jaar geleden leek het doek gevallen voor de Nederlandse kwartelkoning, maar geheel onverwachts veerde de broedpopulatie in de late jaren negentig weer op. Speculaties over deze toename zijn er volop. Import uit Oost-Europa, waar de populatie profiteert van de ineenstorting van de landbouw? Opkomst van nieuwe natuur? Ondanks die toename, is het allerminst duidelijk of er sprake is van een duurzame situatie. Nog steeds wordt het succesvol broeden van de vogels gehinderd

door het uitmaaaien van legfels. Recente beschermingsprojecten als IJsselcrex hebben in de afgelopen jaren laten zien dat het ook anders kan. Dit voorjaar wordt de bescherming op landelijke schaal aangepakt. In combinatie met een meer natuurlijke inrichting van de vele rivierdalen die ons land rijk is, leidt dat op termijn hopelijk tot veel geknars in de nachtelijke uren.

Poelruiter steeds meer waargenomen - De in ons land vrij zeldzame poelruiter wordt vaak omschreven als een kleine groenpootruiter. Determinatie van de soort is niet echt eenvoudig. Verschillen met een groenpootruiter zijn onder andere het kleinere formaat als van een witgat, slankere voorkomen, de donkere, naald-dunne en rechttere snavel en de proportioneel langere poten. Goed broedseizoen huiszwaluw: Voor de huiszwaluw waren de weersomstandigheden in 2000 vaak gunstig. Ten opzichte van het voorgaande jaar liep de stand op met ongeveer 5%. Misschien markeert dit een keerpunt na de gewoonlijk negatieve cijfers van de afgelopen jaren? Vergeleken met twaalf jaar geleden zit het aantal echter nog steeds 15% in de min.

Veel ganzen en zwanen ondanks zachte winter - Ondanks de extreem zachte weersomstandigheden werd ons land in 1999/2000 door grote aantallen ganzen en zwanen bezocht. Van november tot en met januari ging het om ruim 1 miljoen vogels. Piekaantallen werden waargenomen van knobbelzwaan, toendra-rietgans, kolgans, grauwe gans en brandgans. Bij kleine zwaan en rotgans lijkt de populatie eerder af te nemen.

Idem, jrg 14 no 2, juni 2001: Kwartelkoning in 2001 Nachtzwaluwen veren op, maar waarom?

De Steenloper, Vogelwerkgroep Den Helder, jrg 19 no 104, juli 2001.

De Takkelling, Werkgroep Roofvogels Nederland, jrg 9 no 3, 2001

De Tringlaan, Vogelwerkgroep Schagen e.o., jrg 24 no 4, september 2001

Vanellus, Bond van Friese Vogelbeschermingswachters, jrg 53 no 4, augustus 2001: Daling aantal broedvogels langs Friese Waddenkust Grutto-rapport van 'Bureau Altenburg en Wymenga' verschenen **Idem**, jrg 53 no 5, oktober 2001: Europese Vogelrichtlijn en de Kievits-eieren Midwintertelling van watervogels in Nederland, januari 2000.

Van Nature, Nieuws van Vereniging Natuurmonumenten, jrg 11 no 9, september 2001

Idem, jrg 11 no 10, oktober 2001

Het Vogeljaar, Tijdschrift voor vogelstudie en vogelbescherming, jrg 49 no 4, 2001:

De verspreidingsgeschiedenis van zwanen, ganzen en eenden - In dit tweede deel wordt ingegaan op wilde eenden en hoe de soorten geografisch met elkaar zijn verbonden, of, hoe de soorten zich wereldwijd ontplooiën.

Neergang van blauwe kiekendief en de opkomst van bruine kiekendief op Schiermonnikoog.

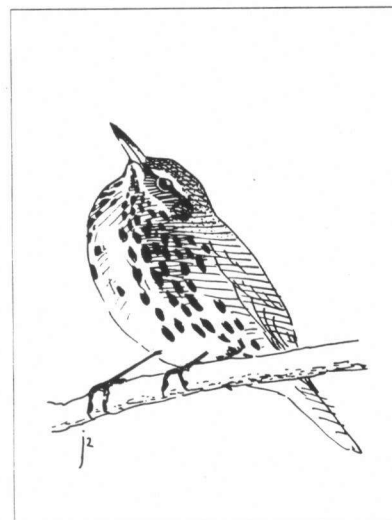
Vogels, Tijdschrift over vogels en vogelbescherming, no 5, september/oktober 2001:

De Nederlandse broedvogel in kaart - Nog een goed jaar en de tweede Atlas van de Nederlandse Broedvogels verschijnt. Het veldwerk is verricht en SOVON Vogelonderzoek Nederland werkt hard aan het verklaren van de trends. Merkwaardige en soms spannende ontwikkelingen leggen ze bloot, die vijftig beroepskrachten, gesteund door 5000 vrijwilligers. SOVON; de stille bondgenoot van Vogelbescherming Nederland.

Vogelnieuws, Vogelbescherming Nederland i.s.m. de Kerkuilen werkgroep Nederland, jrg 14, no 4, augustus 2001: Beschermingsplan moerasvogels nu echt van start Terreinkeus van de roerdomp **Idem**, jrg 14, no 5, oktober 2001.

Vrienden van het Gool, jrg 2001 no 3.

De Wijde Blik, Tijdschrift voor natuur en milieu in Gooi, Vechtstreek e.o., jrg 16 no 3-4, augustus 2001.

Koperwiek

Tekening: Jos Zwarts